

БАБАШОВ Ш.Ф., студент, НТУ «ХП»

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ ГРОШОВИХ КОШТІВ ПІДПРИЄМСТВА

У сучасних, вкрай складних, економічних умовах для багатьох суб'єктів господарювання основними показниками та результатами діяльності є прибуток, інші фінансові показники – основні, базові в умовах ринкової економіки. Саме з цією метою необхідне подальше вдосконалення технології обліку, аналізу, контролю грошових коштів та інших активів, пасивів підприємства. Суб'єкти господарювання, зазвичай, не мають можливості впливати на зовнішні чинники, такі як: кон'юнктура конкретного товарного, сировинного, фондового, кредитного ринків; податкова політика; державна політика у сфері праці та заробітної плати, у сфері експорту, імпорту та інші. Проте, вивчення зовнішніх чинників на базі бухгалтерського обліку, аналізу дає можливість підприємству своєчасно та оптимальним чином реагувати на зміну і динаміку зовнішніх чинників з метою підвищення ефективності фінансово-господарської діяльності та її результатів.

Організаційно структура управління підприємствами та організаціями, і в першу чергу управління фінансовими ресурсами, грошима, як правило, будується відповідно до цілей та завдань управління, системи управління за принципом ієрархії.

Усі рівні управління на підприємстві інформаційно, переважно на базі бухгалтерського обліку, пов'язані між собою у єдину інформаційну систему. Інформація, що виходить від об'єкта управління, рухається від нижніх рівнів до верхніх, при цьому постійно «стискаючись», «звужуючись». На великих підприємствах, організаціях нижні рівні управління для верхніх представляються «чорним ящиком», який інформує вищі рівні управління лише про результати виконання управлінських рішень, про результати своєї

діяльності, але не надає інформації про внутрішні процеси, пов'язані з цією діяльністю. У багатьох випадках така ситуація призводить до негативних наслідків і вимагає кардинального вдосконалення інформаційної системи, і насамперед системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Чим більш самостійно функціонує кожен рівень управління на основі делегованих йому вищим рівнем управління прав, обов'язків та відповідальності, тим більшу частину інформації, якою він володіє – він «поглинає», і меншу її частину передає вищим рівням управління.

Самостійність кожного рівня управління, у межах його компетенції, і на основі делегованих йому прав, послідовне «стиснення» інформації – одна з головних умов ефективного багаторівневого управління. Функціонування такої системи управління досягається завдяки узгодженню цілей і завдань на кожному рівні управління відповідно до цілей і завдань, що стоять перед єдиною системою загалом, на базі єдиної та відповідної інформаційної системи, заснованої на системі бухгалтерського обліку та аналізу. Тобто ієрархії керуючої системи ставляться у відповідність ієрархією (деревом) цілей.

Удосконалення технології обліку, аналізу та контролю грошових коштів на підприємстві на основі цифровізації, впровадження в облікові, аналітичні, контрольні, інформаційні процеси та технології штучного інтелекту сприятиме підвищенню якості та оперативності облікової інформації та підвищенню ефективності фінансово-господарської діяльності та її результатів у цілому.

Бібліографія: Бабашов Ш.Ф. Деякі аспекти обліку, аналізу та контролю грошових коштів підприємства / *Ш.Ф. Бабашов* // Результати наукових конференцій Навчально-наукового інституту економіки, менеджменту та міжнародного бізнесу НТУ «ХПІ» за 2024 рік в 2 т. – Харків : НТУ «ХПІ», 2024. Т. 1 : Труды XXI-ої Міжнародної науково-практичної конференції «Дослідження та оптимізація економічних процесів «Оптимум-2024» 10-11 грудня 2024 р. – 2024. С. 43–44

LIN XIYE, student, NTU «KhPI»